

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПСИХОЛОГІЯ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 053 Психологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітня кваліфікація: доктор філософії з психології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Безлюдний

Голова вченої ради

Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

протокол № 15 від «30» квітня 2024р.

Освітня програма вводиться в дію з «1» вересня 2024р.

Ректор

Безлюдний

Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

наказ № 717 від «3» травня 2024 р.

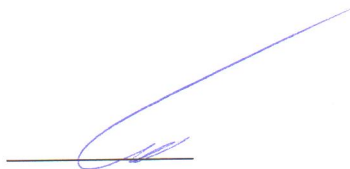
Умань 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми «Психологія»

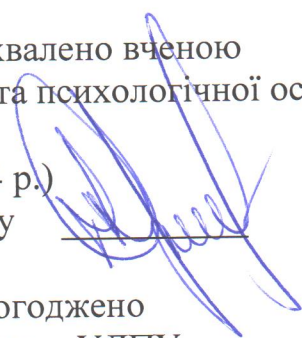
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	053 Психологія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	доктор філософії
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	доктор філософії з психології

Освітньо-наукову програму схвалено на засіданні
кафедри психології
УДПУ імені Павла Тичини
(протокол № 9 від 29.02.2024 р.)
Завідувач кафедри

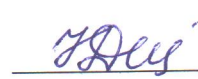
Олександр САФІН

Освітньо-наукову програму схвалено вченою
радою факультету соціальної та психологічної освіти
УДПУ імені Павла Тичини
(протокол № 12 від 28.03.2024 р.)
Голова вченої ради факультету

Оксана КРАВЧЕНКО

Освітньо-наукову програму погоджено
навчально-методичним відділом УДПУ
імені Павла Тичини
Начальник відділу

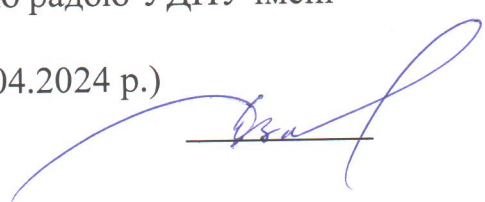
Ірина ДЕНИСЮК

Освітньо-наукову програму погоджено
Відділом якості освіти, ліцензування та акредитації
УДПУ імені Павла Тичини
Координатор з питань акредитації,
ліцензування та якості освіти

Наталія ЛЕВЧЕНКО

Освітньо-наукову програму погоджено
навчально-методичною радою УДПУ імені
Павла Тичини
(протокол № 5 від 17.04.2024 р.)
Голова ради

Валентина РОЗГОН

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 20.07.2022 р. № 646).

Керівник робочої групи (гарант освітньої програми):

Сафін Олександр Джамільович, доктор психологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени робочої групи:

1. Гульбс Ольга Анатоліївна, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

2. Якимчук Борис Андрійович, кандидат психологічних наук, професор, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

3. Вахоцька Ірина Олександрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

4. Байда Світлана Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

5. Андрусик Олена Олександрівна, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (053 Психологія) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

6. Березюк Марія Олегівна, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (053 Психологія) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

7. Потапчук Євген Михайлович, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедрою психології та педагогіки Хмельницького національного університету.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кузікова Світлана Борисівна, завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, доктор психологічних наук, професор.

2. Мась Наталія Миколаївна, начальник кафедри військової психології та педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка кандидат психологічних наук, доцент, полковник.

3. Кравченко Оксана Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

4. Андрусик Олена Олександрівна, викладачка кафедри психології, голова Студентської агенції із забезпечення якості освіти факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

**1. Профіль освітньо-наукової програми «Психологія»
зі спеціальності 053 «Психологія»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини PavloTychyna Uman State Pedagogical University Факультет соціальної та психологічної освіти Faculty of Social and Psychological Education Кафедра психології Psychology Department
Ступінь освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Degree in Higher Education: Doctor of Philosophy Освітня кваліфікація: доктор філософії з психології <i>Educational qualification: Doctor of Philosophy (PhD) in the Psychology</i>
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма: «Психологія» <i>Educational and scientific program «Psychology»</i>
Тип диплому та обсяг освітньої програми	освітня складова – 60 кредитів ЄКТС наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді кваліфікаційної наукової праці
Наявність акредитації	Сертифікат № 5635 Освітньо-наукова програма «Психологія» акредитована терміном до 1 липня 2029 р. Відповідно до рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 19 липня 2023 р.
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL - 8 рівень, НРК – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://udpu.edu.ua http://fspu.udpu.org.ua
2 - Мета освітньої програми	
Підготувати конкурентноспроможних фахівців з глибокими знаннями проблем сучасної психології та навичками організації психологічної	

практики, здатних як творчих особистостей забезпечувати пріоритетність прикладних психологічних досліджень і здійснювати професійну діяльність у відповідності до актуальних викликів у сфері практичної психології та місії Університету, застосовуючи іноваційні технології і кращий передовий досвід.

3 - Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Field of study: 05 Social and behavioral studies Спеціальність 053 Психологія Programme Subject Area: 053 Psychology Код і найменування галузі за Міжнародною стандартною класифікацією освіти: 0313 Psychology</p> <p>Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їхнього виникнення функціонування та розвитку; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, що є в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; фізіологічні основи психічних процесів, психологічні аспекти виникнення та перебігу порушень психічної діяльності; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичних та емпіричних досліджень, аналізу даних, технології психологічної допомоги, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: психодіагностичний інструментарій, прилади для психологічних досліджень, комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Доктор філософії може здобувати науковий ступінь доктора наук та додаткові кваліфікації у системі освіти</p>

	дорослих.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Способи набуття сучасних актуальних, науково-теоретичних знань. Оволодіння навичками організації комплексної роботи психолога-дослідника, науково-педагогічного працівника. Ключові слова: психологічне дослідження, наукові концепції, академічна мобільність, комунікаційні та інформаційні технології, методологія, психолог, науково-педагогічний працівник.
Особливості програми	Особливість цієї програми полягає у тому, що: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницькі інтереси здобувачів узгоджуються з актуальними викликами у сфері практичної психології та місією Університету; - пріоритетність прикладних психологічних досліджень спрямовані на підготовку психолога як конкурентоспроможного фахівця і творчої особистості; - забезпечення професійної підготовки докторів філософії для центрального регіону України.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях, а саме у наукових установах та закладах, підпорядкованих НАН та НАПН України, закладах вищої освіти різних типів та форм власності, закладах підвищення кваліфікації та післядипломної освіти, підприємствах, органах державної влади та управління, медичних закладах, державних та приватних психологічних службах та центрах психосоціальної реабілітації тощо (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010» та International Standard Classification of Occupations 2008, ISCO-08).
Подальше навчання	Можлива подальша підготовка за науковим рівнем вищої освіти, підвищення кваліфікації.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, практичних занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань,

	самостійна робота, підготовка до виконання дисертаційного дослідження. Загальний підхід до навчання – компетентнісний, студентоцентрований, пошуковий, інноваційний.
Оцінювання	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. Екзамени, заліки, захист виробничої практики, проєкти відповідно до «Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», http://surl.li/flqvy .
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв’язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК5. Знання предметної області, розуміння професійної діяльності за спеціальністю та високий рівень компетентності психолога-практика та викладача психології.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

	<p>СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті на засадах української національної та громадянської ідентичності.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.</p> <p>СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства та забезпечення безбар'єрного простору.</p> <p>СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психічні травми, зокрема внаслідок війни).</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.</p> <p>СК10. Здатність реалізовувати принцип гендерної рівності у психологічній теорії та практиці.</p>
<p>7 – Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
	<p>РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.</p> <p>РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.</p> <p>РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.</p>

PH4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

PH5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.

PH6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

PH7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

PH8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

PH9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

PH10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін в умовах забезпечення безбар'єрного простору.

PH11. Самостійно визначати закономірності і аналізувати суспільні процеси минулого і сьогодення, розуміти їхні зв'язки та проводити історичні паралелі засадах української національної та громадянської ідентичності.

PH12. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з врахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, що отримали психічні травми, зокрема внаслідок війни).

PH13. Забезпечувати реалізацію принципу гендерної рівності у психологічній теорії та практиці.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Робоча група: проф. Сафін О.Д., проф. Гульбс О.А, проф. Якимчук Б.А., доц. Вахоцька І.О., доц. Байда С.П., О, стейкхолдер проф. Потапчук Є.М.
До реалізації програми залучаються

		висококваліфіковані науково-педагогічні працівники університету: доктори наук, професори: Заболотна О.А., Григоренко Т.В., Перепелюк Т.Д. та ін.
Матеріально-технічне забезпечення	–	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Обладнано комп'ютерний клас, лабораторію «Вдосконалення майстерності майбутнього психолога імені А.І. Кагальняк»
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	та	<p>Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розмішують на сайті Університету https://udpu.edu.ua у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розмішують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy.</p> <p>На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті.</p> <p>Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інформаційно-освітнє середовище https://dls.udpu.edu.ua, яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна освітня компонента має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів; – електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів https://library.udpu.edu.ua, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників Університету; матеріали конференцій, які проводилися в Університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти. <p>Відкрито доступ до наукометричних баз даних Web</p>

	<p>of Science та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг.</p> <p>Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-наукової програми викладені в інформаційному середовищі Moodle (https://moodle.dls.udpu.edu.ua).</p> <p>В інституційному репозитарії розміщені наукові праці науково-педагогічних працівників університету (https://dspace.udpu.edu.ua).</p> <p>Бібліотечний фонд Університету багатогалузевий, нараховує 425409 примірників українських та зарубіжних видань, зокрема рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів, авторефератів дисертацій, дисертацій. Бібліотека щороку здійснює переплату методичних, наукових, фахових періодичних видань. В структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів на 45 посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua.</p>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>На основі «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» (протокол № 12 від 25 січня 2022 р., http://surl.li/cetge); угод про співробітництво між університетом та закладами вищої освіти й науковими установами України (https://bit.ly/3os5d6e; http://surl.li/anwtn), «Консорціум із ЗВО України про академічну співпрацю від 01.09.2021 р.» (http://surl.li/bgftk)</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність реалізовується на підставі Концепції інтернаціоналізації Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (https://cutt.ly/rE9z54n); угод про співробітництво в галузі освіти і науки між університетом та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача (на основі індивідуальних запрошень) за підтримки адміністрації університету; міжнародних програм і проєктів тощо. Форми академічної мобільності здобувачів вищої освіти в університеті: навчання за програмами академічної мобільності (передбачає отримання документа про вищу освіту закладу-партнера або спільних документів про вищу освіту</p>

	закладів-партнерів); мовне або наукове стажування; проходження практик; участь у реалізації міжнародних проєктів тощо. Інформацію про організацію міжнародної діяльності університету, інтернаціоналізацію підготовки здобувачів вищої освіти розміщено на сайті Університету у рубриці «Міжнародне співробітництво» (https://bit.ly/3owAzIS , «Міжнародна діяльність» (https://bit.ly/3DrwhGR).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На підставах, визначених чинним законодавством України.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми «Психологія»

Код	Освітні компоненти	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми			
1.1. Цикл дисциплін загальнонаукових (філософських) компетентностей			
ОК 01	Філософія науки та інновацій	4	залік
1.2. Цикл дисциплін мовних компетентностей			
ОК 02	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	6	екзамен
ОК 03	Українська наукова мова	3	залік
1.3. Цикл дисциплін універсальних навичок дослідника			
ОК 04	Методологія та методика наукових досліджень в психології	6	екзамен
ОК 05	Управління науковими проєктами	4	екзамен
1.4. Цикл дисциплін зі спеціальності			
ОК 06	Сучасні проблеми психологічної теорії та практики	6	екзамен
ОК 07	Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі	6	екзамен
Практична підготовка			
ОК 08	Виробнича: дослідницька практика	3	екзамен
ОК 09	Виробнича: науково-викладацька практика	6	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів – 44 кредити			
2. Вибіркові компоненти (ВК) освітньо-наукової програми			
Загальний обсяг вибірових компонентів – 16 кредитів (4 ВК по 4 кредити)			
Загальний обсяг освітньо-наукової програми (освітня складова) – 60 кредитів			

III. Логічна послідовність освітніх компонент освітньо-наукової програми «Психологія»

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
ОК 03	Українська наукова мова
ОК 06	Сучасні проблеми психологічної теорії та практики
ДВВ 1	
2 семестр	
ОК 02	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні
ОК 04	Методологія та методика наукових досліджень в психології
ОК 01	Філософія науки та інновацій
3 семестр	
ОК 05	Управління науковими проєктами
ОК 08	Виробнича: дослідницька практика
ДВВ 2	
ДВВ 3	
4 семестр	
ОК 07	Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі
ОК 09	Виробнича: науково-викладацька практика
ДВВ4	

Наукова складова освітньо-наукової програми

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації, згідно «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами, Постанови КМУ № 283 від 03.04.2019 р., № 502 від 19.05.2023 р.)».

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення здобувачем вищої освіти власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова передбачає такі види діяльності:

- проведення наукового дослідження та оформлення дисертації;
- оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування наукових статей, участь у конференціях);
- попереднє обговорення дисертації на засіданні кафедри психології.
- публічний захист дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

Науково-дослідна робота здобувача освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності «Психологія» виконується у межах теми дисертаційної роботи та є основним компонентом освітньо-наукової програми підготовки здобувачів.

За цей час здобувач освітнього ступеня доктора філософії навчається самостійно здійснювати науковий пошук, збирати та аналізувати джерельну базу дослідження, формулювати наукове завдання дослідження, обирати адекватні методи теоретичного й експериментального дослідження, проводити дослідницьку діяльність на всіх його етапах, обробляти дані та використовувати їх для перевірки основної гіпотези дослідження.

Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати процес дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача ступеня доктора філософії у визначеній галузі наук про освіту та своєчасну реалізацію ним етапів дисертаційної роботи, її якість.

Стан готовності дисертації до попереднього обговорення визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Обов'язковою умовою допуску до попереднього захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії його індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи та перевірка дисертації на текстові запозичення. Обсяг основного тексту дисертації становить 6–9 авторських аркушів (один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків з проміжками, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt міжрядковий інтервал 1.5).

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті УДПУ імені Павла Тичини.

Тематика наукових досліджень за спеціальністю 053 «Психологія»

1. Психологічна корекція особистісного типу реагування на хворобу у пацієнтів з ішемією серця.
2. Психологічні особливості формування професійних планів студентів педагогічних коледжів.
3. Розвиток емоційної стійкості майбутніх вчителів.
4. Формування мотиваційної готовності майбутніх учителів до професійної діяльності.
5. Розвиток емоційного інтелекту практичних психологів в процесі навчання.
6. Розвиток емоційного інтелекту майбутніх психологів в групах активного соціально-психологічного навчання.
7. Соціально-психологічна реабілітація комбатантів з посттравматичним стресовим розладом методом каністерапії.
8. Розвиток стресостійкості здобувачів вищої освіти за наслідками бойових дій в Україні.
9. Особливості прояву внутрішньоособистісних конфліктів у підлітковому віці».
10. Психологічні наслідки і ресурси подолання посттравматичного стресу вимушених переселенців через російську агресію.
11. Особистісні чинники подолання стресових розладів у студентів в ситуації міжособистісного конфлікту.
12. Психологічні умови застосування ситуативної психотерапії для формування стресостійкості молоді в умовах воєнного стану.
13. Особистісні зміни здобувача вищої освіти в процесі соціальної адаптації до нових умов життєдіяльності.

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, Практик
ЗК 1, СК 4, СК 5, СК 6	РН 8, РН 9	Українська наукова мова
ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, СК 2, СК 3, СК 6, СК 7	РН 1, РН 2, РН 3, РН 4, РН 6, РН 9, РН 11	Методологія та методика наукових досліджень в психології
ЗК1, ЗК 2, СК 5, СК 6	РН 8, РН 9	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні
ЗК1, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, СК 4, СК 5, СК 8, СК 9	РН 2, РН 8, РН 10	Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі
ЗК 1, ЗК 3, СК 1, СК 5, СК 7	РН 1, РН 3, РН 6, РН 7	Філософія науки та інновацій
ЗК 1, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, СК 1, СК 6, СК 8, СК 10	РН 1, РН 5, РН 6, РН 11, РН 12, РН 13	Сучасні проблеми психологічної теорії та практики
ЗК1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, СК 3, СК 5, СК 7	РН 7, РН 9	Управління науковими проектами
ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, СК1, СК 2, СК 3, СК 7	РН 1, РН 3, РН 4, РН 5, РН 6, РН 9	Виробнича: дослідницька практика
ЗК 1, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, СК 4, СК 5, СК 6, СК 8, СК 9, СК 10	РН 2, РН 7, РН 8, РН 10, РН 11, РН 12, РН 13	Виробнича: науково-викладацька практика

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітньо-наукового рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації та згідно «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами, Постанови КМУ № 283 від 03.04.2019 р., № 502 від 19.05.2023 р.)». Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами, Постанова КМУ № 341 від 21.03.2022); Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог щодо оформлення дисертації» (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2017 р. за № 155/30023); Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2024) https://drive.google.com/file/d/1bnX16V8KYuRSybVnZBG2gGMuC_X5ssK7/view. Положення про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2024) https://drive.google.com/file/d/1cQy0_1DQXSwZYEcUjj2MfAMQikL5M_ot/view ; Методичних рекомендацій «Підготовка та захист дисертації доктора філософії зі спеціальності 053 Психологія» (2023); інших нормативно-правових та рекомендаційних документів.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

VI. Структурно-логічна схема ОП

Семестр

Назва і код навчальної дисципліни

Освітні компоненти ОП

I

ОК 3.
Українська
наукова мова

ОК 6. Сучасні
проблеми
психологічної теорії
та практики

II

ОК 2.
Іноземна мова у
науково-
педагогічному
спілкуванні

ОК4
Методологія та
методика
наукових
досліджень

ОК 1.
Філософія
науки та
інновацій

III

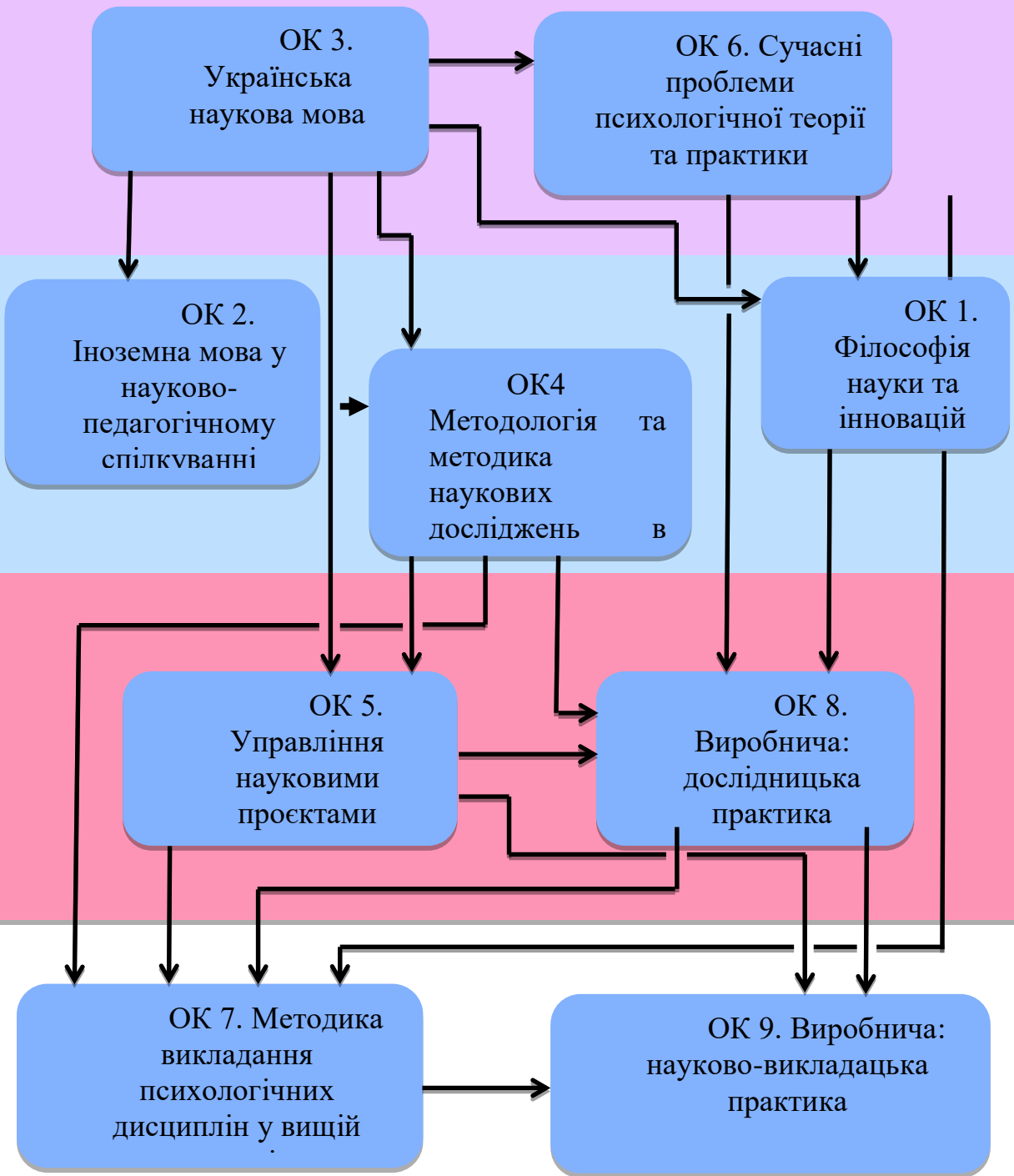
ОК 5.
Управління
науковими
проєктами

ОК 8.
Виробнича:
дослідницька
практика

IV

ОК 7. Методика
викладання
психологічних
дисциплін у вищій

ОК 9. Виробнича:
науково-викладацька
практика

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті створена і функціонує на таких принципах: академічна свобода, автономність і саморегулювання; відкритість до нових знань і критики; чесність і толерантність у ставленні до членів колективу і партнерів; взаємна вимогливість і довіра; ініціативність і лідерство; суспільна та індивідуальна відповідальність за результати роботи; інклюзивність освітнього середовища.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті передбачає здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу і періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів оцінювань на офіційному сайті, інформаційних стендах тощо; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету й здобувачами вищої освіти шляхом створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Структуру системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті формує університетська спільнота: структурні підрозділи, науково-педагогічні і педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, представники адміністрації і допоміжних служб.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті діє на п'яти рівнях. Процедури та заходи забезпечення якості освіти в університеті регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу» (2022), «Положенням про освітні програми» (2024), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» (2023) та ін

**VIII. Матриця відповідності компетентностей компонентам освітньо-наукової програми «Психологія»
зі спеціальності: 053 Психологія**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2		+			+			+	
ЗК 3	+			+	+	+	+	+	+
ЗК 4				+	+	+	+	+	+
ЗК 5						+	+		+
СК 1	+					+		+	
СК 2				+				+	
СК 3				+	+			+	
СК 4			+				+		+
СК 5	+	+	+		+		+		+
СК 6		+	+	+		+			+
СК 7	+			+	+			+	
СК 8						+	+		+
СК 9							+		+
СК 10						+			+

IX. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми «Психологія» зі спеціальності: 053 Психологія

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
РН1	+			+		+		+	
РН2				+			+		+
РН3	+			+				+	
РН4				+				+	
РН5						+		+	
РН6	+			+		+		+	
РН7	+				+				+
РН8		+	+				+		+
РН 9		+	+	+	+			+	
РН 10							+		+
РН 11				+		+			+
РН 12						+			+
РН 13						+			+

Х. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей
(відповідно до Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня,
ступінь доктор філософії, спеціальність 053 Психологія)

Результати навчання	Інтергальна	Компетентності														
		Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності										
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	
РН1	+	+			+	+						+	+		+	
РН2	+	+		+		+	+	+	+						+	+
РН3	+		+		+	+										
РН4	+			+	+					+						
РН5	+						+					+		+		+
РН6	+		+					+	+	+	+			+		+
РН7	+			+	+			+						+		+
РН8	+		+						+	+	+				+	+
РН9	+		+					+	+	+	+					
РН10	+			+	+				+	+	+	+		+		+
РН11															+	+
РН12															+	+
РН13															+	+

Керівник робочої групи,
гарант освітньо-наукової програми

Олександр САФІН

